

**Veiligheidsvoorschriften werken
aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)**

**Veiligheidsvoorschriften werken
aan de GVB metrobaan
(aanvulling op VVW-Metro)**

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

Inhoudsopgave

.....	1
INLEIDING.....	4
1 TOEPASSELIJKHEID.....	4
2 BEDRIJFSTOESTANDEN VAN HET SPOOR	5
2.1 IN BEDRIJF, IN DIENST, BINNEN EXPLOITATIE	5
2.2 IN BEDRIJF, IN DIENST, BUITEN EXPLOITATIE.....	5
2.3 IN BEDRIJF, BUITEN DIENST (BD-SPOOR).....	6
2.3.1 Werkwijze aanvragen Buitendienststelling binnen exploitatie	6
2.3.2 Werkwijze aanvragen Buitendienststelling buiten exploitatie	6
2.4 IN BEDRIJF, STILLEGGING.....	6
2.5 BUITEN BEDRIJF GESTELD SPOOR (BB).....	7
3 DEFINITIE HOOFDSPOOR – NEVENSPOOR(NIET-EXPLOITATIESPOOR).....	7
3.1 DEFINITIE.....	7
4 ZONE INDELING VAN DE METROBAAN.....	8
4.1 DE GEVARENZONE.....	8
4.2 WIJKPLAATSEN.....	8
4.3 OVERIGE ZONE.....	8
5 WERKPLEKBEVEILIGING	9
5.1 BEHEERSING GEVAAR BIJ WERKEN AAN OF IN DE NABIJHEID VAN DE METROBAAN	9
5.1.1 Buitendienststelling (BD).....	9
5.1.2 Fysieke afscherming (FA).....	9
5.1.3 Persoonlijke Waarneming (PW)	9
5.1.4 Beperkt Zelfstandig betreder (Individuele bescherming)	9
5.1.5 Spanningsloosstelling (SL)	9
5.1.6 Werkplekbeveiligingsinstructie (WBI)	10
5.2 HET VEILIGHEIDSDIAGRAM	10
6 KLEDING EN SCHOEISEL	11
7 TOEGANG TOT DE BAAN	11
7.1 ALGEMEEN	11
7.2 PARALLELTRAJECTEN PRORAIL / GVB	12
8 WERKUITVOERING	12
8.1 HET PASSEREN VAN RAILVOERTUIGEN.....	12
8.2 VOORWAARDEN VOOR WERKEN BINNEN DE GEVARENZONE (SPOOR IS IN DIENST EN BINNEN EXPLOITATIE).....	12
8.2.1 Zichtafstand.....	13
8.3 VOORWAARDEN VOOR WERKEN BUITEN DE GEVARENZONE (SPOOR IS IN DIENST EN IN EXPLOITATIE)	13
8.4 AAN- AFVOER VAN- NAAR DE WERKPLEK (SPOOR IS IN DIENST EN IN EXPLOITATIE)	14
8.5 GEBRUIK VAN SCHOUWPADEN & INSPECTIEPADEN.....	14
8.6 WERKZAAMHEDEN OP HET PERRON	15
8.6.1 Schoonmaakwerkzaamheden op het perron.....	15
8.6.2 Werkzaamheden op het perron.....	16
8.7 SCHOONMAAKWERKZAAMHEDEN ONDER HET PERRON	16
8.8 GEREEDSCHAP.....	17
8.9 TUNNELVERLICHTING	17
8.10 STROOMRAIL EN BOVENLEIDING	17
8.11 STAKEN WERKZAAMHEDEN DOOR WEERSOMSTANDIGHEDEN.....	17
9 STILLEGGEN VAN DE WERKZAAMHEDEN, HANDHAVING EN TOEZICHT	18

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

9.1	TOEZICHT EN HANDHAVING.....	18
10	VERBODSBEPALINGEN	18
11	PROCEDURE BIJ NACHTELIJKE WERKZAAMHEDEN	19
11.1	VOORBEREIDING	19
11.2	NACHTCOÖRDINATOR GVB	19
11.3	START-WERK OVERLEG	20
11.4	KORTSLUITBRIEFJE (1,2,3 VERKLARING)	21
11.5	WIJZIGINGSPROTOCOL	22
12	BEPALINGEN PERSONEEL	23
12.1	DE BEZOEKER.....	23
12.2	UITVOEREND PERSONEEL	23
12.3	DE BEPERKT ZELFSTANDIG BETREDER (BZB)	23

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

Inleiding

Met de invoering van het Voorschrift Veilig Werken Metro (VVW Metro) en het van toepassing zijn van de Wet Lokaal Spoor (WLS) was het noodzakelijk om de huidige veiligheidsdocumenten betreffende aanrijden en elektrocutiegevaar te herzien.

Eenzijds op de aangepaste wetgeving (WLS), anderzijds op de uniforme regelgeving (VVW Metro)

Het VVW-Metro is het bovenliggende document welke voor alle metrosystemen geldig en van toepassing is.

Daar elk metrosysteem uniek is dienen de betreffende metrobeheerders hun eigen –aanvullende– voorschriften te blijven hanteren.

Eventuele zwaardere eisen c.q. voorschriften dan wel specifieke GVB regelingen en voorschriften dienen hierin opgenomen te worden.

Deze veiligheidsvoorschriften GVB zijn dus een aanvulling op het VVW Metro.

Deze voorschriften maken echter de zorg voor de veiligheid die een ieder voor zichzelf, voor anderen en voor het treinverkeer moet hebben, niet overbodig.

Naast deze veiligheidsvoorschriften is een goed samenspel tussen alle betrokken partijen noodzakelijk om continu de veiligheid langs de baan te bewaken, te bevorderen en te verbeteren.

1 Toepasselijkheid

Deze specifieke GVB veiligheidsvoorschriften gelden voor het gehele Metrobeheersgebied (de metrobaan, perrons en technische ruimtes die van invloed zijn op de spoorveiligheid) alsmede voor de overige gedeelten van de door de Metro geëxploiteerde metrosystemen welke middels de Wet Lokaal Spoor zijn aangewezen zijnde Lokaal Spoor in de gemeentes Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel inclusief de daaraan verbonden spoorwegen naar de terreinen van werkplaatsen en remises.

- Het kenmerk van een metrosysteem is dat er “op sein” wordt gereden.
- Het beheersgebied wordt begrensd door hekwerken langs de baan, buitenmuren van gebouwen/tunnels en de toegangshekken van de reizigersstations.
- Op het deel van het traject dat samen met ProRail wordt bereden, wordt de beheergrens van het ProRail-spoor aangegeven door een denkbeeldige lijn op 2,25 meter afstand vanuit de spooras van het ProRail spoor (1,50 meter buitenkant spoorstaaf).

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

2 Bedrijfstoestanden van het spoor

Overzicht Bedrijfstoestanden (status) van het spoor

Bedrijfstoestand spoor*		Kenmerk	Verantwoordelijke voor de veiligheid op de metrobaan
In bedrijf	in dienst, binnen exploitatie	- reizigersdienst - geen werkvoertuigen	verkeersleiding
	in dienst, buiten exploitatie	- geen reizigersdienst - eventuele werkvoertuigen	verkeersleiding
	buiten dienst (BD)	- geen reizigersdienst - eventuele werkvoertuigen - eventueel spanningsloos	LWB-Metro
	stillegging	- geen reizigersdienst - geen werkvoertuigen - eventueel spanningsloos	LWB-Metro (GVB)
Buiten bedrijf	Bouwwerk, bouwput	- geen reizigersdienst - eventuele werkvoertuigen - spanningsloos - Railverkeer van en naar de werkplek is onmogelijk gemaakt. (toelaten van werktreinen is toegestaan)	projectorganisatie

*) Bij twijfel over de status van het spoor berust het finale oordeel hierover bij de Verkeersleiding GVB (CCV).

Een in bedrijf zijnd spoor is een spoor waarop het Dienstreglement GVB van toepassing is.

2.1 In bedrijf, In dienst, binnen exploitatie

- Dit is een conform Dienstreglement GVB regulier geplande baanstatus **waar op het spoor met railvoertuigen in reizigersdienst gereden wordt**.
- Er is geen sprake van een voertuigvrije baan. Het traject is spanning voerend.

Binnen exploitatietijden zijn*:

maandag t/m vrijdag	05:00 – 01:30 uur
zaterdag	05:30 – 01:30 uur
zondag	06:30 – 01:30 uur

*) raadpleeg voor de exacte tijden het Dienstreglement GVB c.q. de verkeersleiding.

2.2 In bedrijf, In dienst, buiten exploitatie

- Dit is een conform Dienstreglement GVB regulier geplande baantoestand **voor een metrovrije baan**.
- Er vindt geen personenvervoer plaats.
- Het traject is in principe spanning voerend.
- Het spoor kan bereden worden door werk-, test-, instructievoertuigen.

Buiten exploitatietijden zijn*:

maandag t/m vrijdag	01:30 – 05:00 uur
zaterdag	01:30 – 05:30 uur
zondag	01:30 – 06:30 uur

*) raadpleeg voor de exacte tijden het Dienstreglement GVB c.q. de verkeersleiding.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

2.3 In bedrijf, Buiten Dienst (BD-spoor)

- Een buitendienst gesteld spoor is een spoor waarop niet gereden kan worden met railvoertuigen ten behoeve van personenvervoer.
- Eventueel kan wel worden gereden met werkvoertuigen.
 1. Tijdens een buitendienststelling kunnen werkzaamheden aan de baan worden uitgevoerd. Een werktrein kan beheerst worden toegelaten tot het buitendienst gestelde spoor door de LWB.
 2. Alleen de LWB is bevoegd om een buitendienststelling aan te vragen bij de verkeersleiding.
 3. Alleen de verkeersleiding kan een spoor buitendienst geven.
 4. De LWB bepaalt bij een buitendienst gesteld spoor of deze kan (en mag) worden bereden door een werkvoertuig.

2.3.1 Werkwijze aanvragen Buitendienststelling binnen exploitatie

- Een buitendienststelling kan worden uitgevoerd voor enkel spoor en dubbel spoor.
- Bij een enkelsporige buitendienststelling (1 werkspoor) kan aanrijdgevaar bestaan vanuit het naastliggend spoor (welke niet buitendienst is gesteld: hier is railverkeer uit beide richtingen mogelijk).
 1. De werkvoorbereider legt in een Werkplekbeveiligingsinstructie (WBI) de afspraken vast ten behoeve van de buitendienststelling, waaronder ook de te nemen werkplekbeveiligingsmaatregelen.
 2. De buitendienststelling wordt door de LWB aangevraagd bij de verkeersleiding, waarbij de LWB de tijden van de WBI hanteert.
 3. De LWB voert de werkplekbeveiligingsmaatregelen uit zoals voorgeschreven in de WBI ter voorkoming van aanrijd- en elektrocutiegevaar, zowel bij het werkspoor als bij het naastliggend spoor.

2.3.2 Werkwijze aanvragen Buitendienststelling buiten exploitatie

1. De werkvoorbereider geeft de werkzaamheden inclusief bijbehorende (veiligheids-)informatie door aan de coördinator vergunningen.
2. De buitendienststelling wordt door de LWB op tijd aangemeld bij de verkeersleiding, waarbij de LWB de te treffen werkplekbeveiligingsmaatregelen op basis van de informatie uit het Technisch weekbericht en/of de WBI laat uitvoeren.

Een buitendienst gesteld spoor wordt onder verantwoordelijkheid van de LWB afgezet door signaalbord(en) sein 5.13 (voorheen 6.03) (zie Dienstreglement GVB, deel I, H.6. Signaalborden, welke 'snachts voorzien dient te zijn van een rode lamp.

2.4 In bedrijf, stillegging

- Een stillegging van het spoor is een kortdurende maatregel voor een voertuigvrij en/of spanningsloos traject.
 1. Een stillegging is een ongeplande kortdurende buiten dienststelling, bijvoorbeeld veroorzaakt door een incident, storing of ten behoeve van een noodreparatie.
 2. Een stillegging wordt niet als veiligheidsmaatregel toegepast bij reguliere onderhouds- of vervangingswerkzaamheden.
 3. Gezien het acute karakter van een stillegging is een voorbereide WBI of vermelding in het technisch weekbericht niet van toepassing.
 4. De stillegging wordt (als BD) door de LWB (GVB) ter plekke aangemeld bij de verkeersleiding, waarbij de LWB de te treffen werkplekbeveiligingsmaatregelen vaststelt, administreert en laat uitvoeren.
 5. De verkeersleiding bepaalt in hoeverre moet worden opgeschaald conform het calamiteitenplan.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

2.5 Buiten bedrijf gesteld spoor (BB)

1. Het buiten bedrijf stellen van een spoor is een maatregel voor een **voertuigvrij (exclusief werkmaterieel) en spanningsloos traject** ten behoeve van langdurige werkzaamheden aan de baan (meer dan 12 uur).
2. Een buiten bedrijf gesteld spoor is een spoor dat fysiek is afgesloten (bouwput) van een in bedrijf zijnde spoor.
3. Op een buiten bedrijf gesteld spoor is het Dienstreglement GVB niet van toepassing
4. De verantwoordelijkheid voor de veiligheidsmaatregelen binnen een buiten bedrijf gesteld spoor liggen bij de projectorganisatie; dit kan een derde partij zijn maar ook GVB.
5. Alleen via een buitendienststelling kan een spoor buiten bedrijf worden gesteld. Een buiten bedrijf gesteld spoor kan alleen via een buitendienststelling weer in bedrijf worden gesteld.

3 Definitie Hoofdspoor – Nevenspoor(niet-exploitatiespoor)

3.1 Definitie

Definitie (zie Dienstreglement GVB)		Kenmerk
Hoofdspoor (exploitatiespoor*)	Een spoor dat in gewone omstandigheden door reizigerstreinen wordt bereden, incl. de tussen deze sporen aangebrachte directe onderlinge verbindingen, alsmede een door de Directie als zodanig aangewezen spoor.	• Rijden in reizigersdienst • Max. snelheid 70 km/uur • Rijden op seinen
Nevenspoor (niet-exploitatiespoor*)	Alle overige sporen, bijv. opstelsporen, keersporen, emplacementsporen, werkplaatssporen e.d.	• Niet rijden in reizigersdienst • Max. snelheid 25 km/uur • Rijden op zicht

*) Een verbijzondering van de terminologie hoofdspoor en nevenspoor is noodzakelijk ter voorkoming van misverstanden in relatie tot overige definities in de spoorwereld. Daarom wordt hoofdspoor aangeduid als hoofdspoor/exploitatiespoor en wordt nevenspoor aangeduid als nevenspoor/niet-exploitatiespoor.

Situering van het nevenspoor/niet-exploitatiespoor		
Emplacementen	Tail tracks	Keer-/opstelsporen
1. Emplacement Amstel 2. Emplacement Zuid 3. Emplacement Diemen	1. Gaasperplas 2. Gein 3. Isolatorweg 4. Westwijk	1. Weesperplein spoor 3 2. Lelylaan spoor 3 3. Bullewijk spoor 3 4. Rai spoor 4 5. Spaklerweg spoor 5 6. Diemen Zuid spoor 5 7. Ouderkerkerlaan spoor 3

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

4 Zone indeling van de Metrobaan

4.1 De gevarenzone

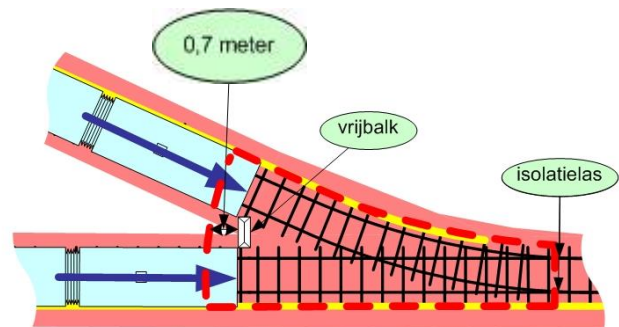
De gevarenzone is de ruimte waarbinnen zich tijdens voertuigpassages geen werkende of obstakels mogen bevinden om aanrijdgevaar voor werkende – eventueel met hun materialen en gereedschappen – te voorkomen.

De gevarenzone loopt tot 1,25 m¹ buitenkant spoorstaaf.

- a. De gevarenzone is apart gespecificeerd voor baan en perron.

Vrijbalk

1. Een vrijbalk is een witte stenen balk tussen 2 sporen bij wissels en kruisingen. De vrijbalk geeft de uiterste plaats aan tot waar het railvoertuig door kan rijden zonder dat zijn voertuig in het PVR van het andere spoor komt.
2. Het gebied tussen de rode arceringslijn is gelegen tussen 0,70 meter vanaf de vrijbalk tot de eerstvolgende isolatielas (zie tekening).

4.2 Wijkplaatsen

Een wijkplaats is een plaats waar personen, eventueel met hun gereedschap, zich op kunnen stellen, zodanig dat aanrijdgevaar en elektrocutiegevaar is uitgesloten.

1. Een ieder dient zich te allen tijde van de aanwezigheid van een veilige wijkplaats te overtuigen alvorens met de werkzaamheden aan tevangen.
2. Indien geen veilige wijkplaats aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet worden begonnen. Dit ter beoordeling van de VHP en de LWB of LLV.
3. Als wijkplaats dienen de schouwpaden/inspectiepaden die buiten de gevarenzone liggen. Een naastliggend BD gesteld metrospoor kan eveneens als wijkplaats dienen, dit op nadere aanwijzingen van de LWB.
4. De vluchtnis onder het perron wordt niet als reguliere wijkplaats beschouwd.
5. De wijkplaats ligt buiten de gevarenzone.
6. De wijkplaats heeft een minimale breedte van 70 cm.
7. De wijkplaats is gelegen tussen 1,25 m¹ en 2,00 m¹ buitenkant spoorstaaf.
8. De wijkplaats dient te allen tijde direct bereikbaar te zijn en is:
 - a. Obstaclevrij benaderbaar
 - b. Directe route, dus zonder omwegen
 - c. Niet via het passeren van, klimmen over de stroomrail
 - d. Te bereiken zonder in dienst zijnde sporen over te moeten steken
9. Het perron mag niet als wijkplaats gebruikt worden indien er vanuit het spoor de perronrand beklommen dient te worden
10. Het is verboden uit te wijken naar een naastliggend ProRail-spoor of een in dienst zijnd Metrospoor. (uitzondering hierop is in een levensbedreigende situatie)

4.3 Overige Zone

De Overige zone begint vanaf 2,00 m¹ buitenkant spoorstaaf en loopt tot einde metrobaan.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

5 Werkplekbeveiliging

5.1 Beheersing gevaar bij werken aan of in de nabijheid van de metrobaan

Veilig werken aan de metrobaan is mogelijk door een strikte scheiding van de werkzaamheden en het gewone railverkeer. De maatregelen om aanrijdgevaar en elektrocutiegevaar bij werkzaamheden te voorkomen worden met inachtneming van de arbeidshygiënische strategie uitgevoerd.

De arbeidshygiënische strategie schrijft maatregelen op het hoogste niveau voor (bronaanpak); tenzij deze door opdrachtnemer beargumenteerd op technische-/economische-/beschikbaarheid gronden niet mogelijk zijn kan naar een lager niveau worden uitgeweken.

In volgorde van afnemende prioriteit zijn de maatregelen ingedeeld in de volgende groepen:

		Aanrijdgevaar			Elektrocutie-gevaar
		Werkspoor	Naastliggend spoor	Perrons	
1.	voorkomen/ eliminieren	BD	BD	BD (enkelspoor)	SL
2.	beperken/isoleren		FA	FA	FA
3.	collectieve bescherming	PW	PW	PW	PW
4.	individuele bescherming	BZB	BZB	BZB	BZB

BD: Buitendienststelling

PW: Persoonlijke Waarneming

FA: Fysieke Afscherming

SL: Spanningsloosstelling

BZB: Beperkt Zelfstandig Betreder

5.1.1 Buitendienststelling (BD)

Een buitendienst gesteld spoor is een spoor waarop niet wordt gereden met railvoertuigen ten behoeve van personenvervoer.

Voor het realiseren van een buitendienststelling nemen zowel de VKL als de LWB maatregelen om te voorkomen dat railvoertuigen op het buitendienst gestelde spoor kunnen komen.

5.1.2 Fysieke afscherming (FA)

Een veilige werkplek - buiten de gevarenzone - kan worden gecreëerd door het aanbrengen van een fysieke afscherming die voorkomt dat de werkende onbedoeld binnen de gevarenzone kunnen komen.

- De fysieke afscherming en het af te schermen gebied mogen zich niet binnen de gevarenzone bevinden.
- De afscherming is een door Baanbeheer goedgekeurde menskerende constructie (hekwerk).
- Tijdens het aanbrengen van de fysieke afscherming is wellicht een andere werkplekbeveiliging nodig.

5.1.3 Persoonlijke Waarneming (PW)

Bij werkzaamheden in Persoonlijk Waarneming worden de werkenden gewaarschuwd door de Veiligheidspersoon Metro (VHP) voor naderend railverkeer.

PW kan worden toegepast voor zowel binnen als buiten de gevarenzone.

5.1.4 Beperkt Zelfstandig betreder (Individuele bescherming)

Een Beperkt Zelfstandig Betreder (BZB) heeft –onder voorwaarde- zelfstandig toegang tot de metrobaan.

5.1.5 Spanningsloosstelling (SL)

Een Spanningsloosstelling is het afschakelen en kortsluiten van de voeding van de stroomrail of bovenleiding.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

5.1.6 Werkplekbeveiligingsinstructie (WBI)

Een WBI moet worden opgesteld:

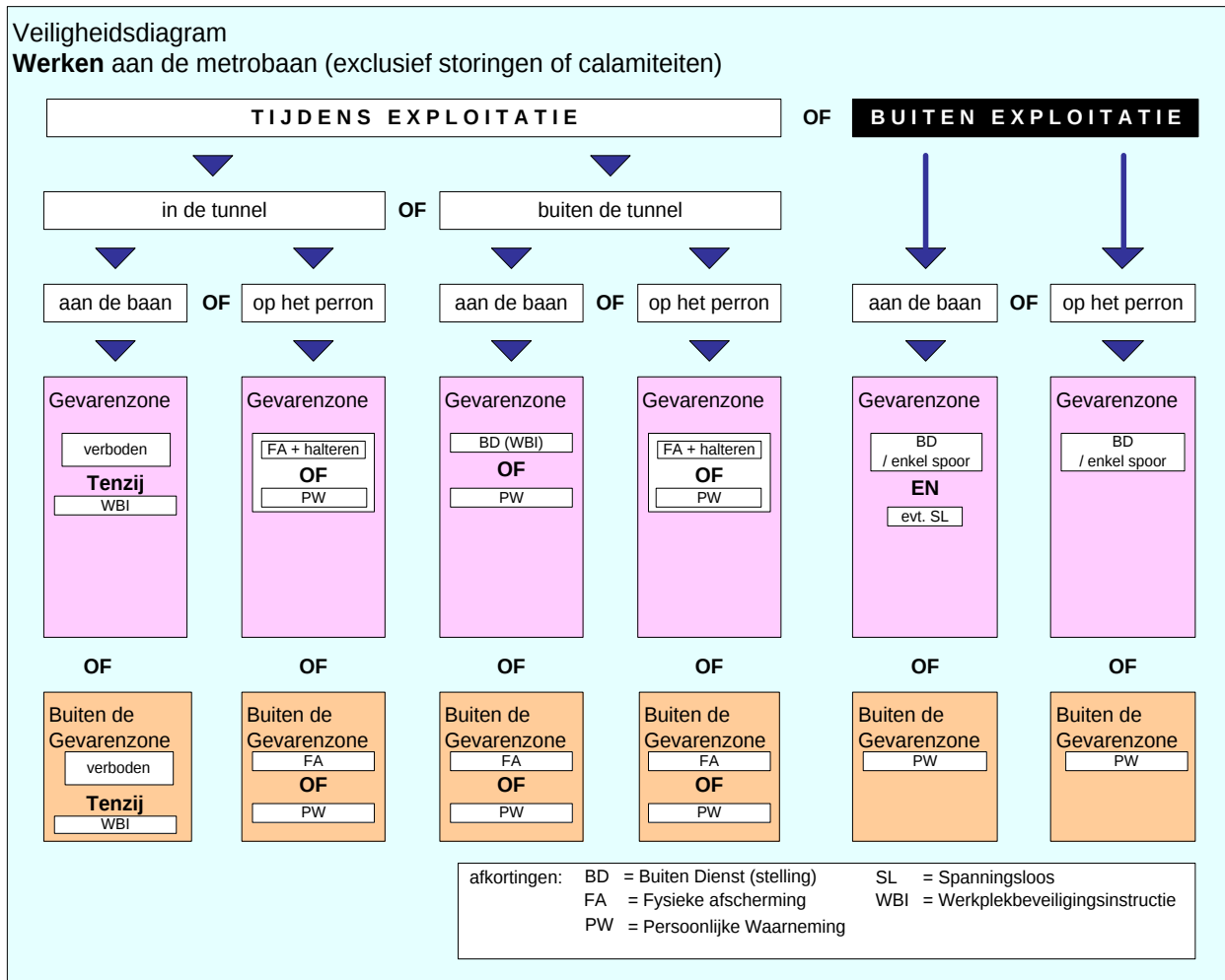
1. voor alle geplande werkzaamheden aan de baan die sporen onttrekken tijdens exploitatie uren. (voor zowel hoofd- als nevensporen).
2. voor het buiten exploitatie rijden met voertuigen via de bestaande tractie-energievoorziening.

5.2 Het Veiligheidsdiagram

De bekende risico's voor het werken aan de baan en beheersmaatregelen zijn weergegeven in het Veiligheidsdiagram.

Het Veiligheidsdiagram kan beschouwd worden als de uitkomst van een generieke Risico-identificatie & Evaluatie waarbij standaard veiligheidsmaatregelen gedefinieerd zijn voor diverse werkzaamheden onder verschillende omstandigheden. De LWB bepaalt uiteindelijk welke werkplekbeveiligingsmaatregelen noodzakelijk zijn, ook voor situaties die niet beschreven zijn in het Veiligheidsdiagram.

Het Veiligheidsdiagram heeft geen betrekking tot de bepalingen met betrekking tot toegang tot de baan, en lopen langs de baan, deze blijven onverkort van kracht.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

6 Kleding en schoeisel

1. Bij het betreden van de baan is het dragen van signalerende kleding verplicht.
2. Signalerende kleding moet voldoen aan de eisen van NEN-EN-20471.
3. De kleur van de signalerende veiligheidskleding is afhankelijk van de functie van de functionaris conform onderstaande indeling:
 - Veiligheidspersoon (VHP) draagt oranje
 - Alle overige functionarissen (waaronder LWB, LLV, bezoekers): Geel.
 - LET OP: op de Amstelveenlijn draagt de VHP Geel en alle overige functionarissen oranje.
4. Alle kleding moet gesloten worden gedragen.
5. Onder een geel waarschuwingsvest mag geen oranje werkkleding gedragen worden en onder een oranje waarschuwingsvest mag geen gele werkkleding gedragen worden.
6. Een LWB die overige functionarissen langs de baan begeleidt, fungeert als VHP en draagt overeenkomende waarschuwingskleding (hierdoor is de veiligheidspersoon van de groep als zodanig herkenbaar). Dit geldt ook voor de LWB indien hij alleen langs de baan loopt.

Schoeisel

7. Bij het betreden van de baan is het dragen van veiligheidsschoenen (S3) verplicht; voor personenvervoerders kunnen afwijkende eisen gelden, mits minimaal een vergelijkbaar veiligheidsniveau wordt gehaald.

7 Toegang tot de baan

7.1 Algemeen

1. Toegang tot de baan is verboden voor onbevoegden. Betreding van de tunnel (Oostlijntunnel) is verboden tijdens exploitatie.
2. Toegang tot de baan is verboden voor iedereen die onder invloed is van alcoholische dranken, verdovende middelen of medicijnen die het reactievermogen verminderen.
3. Geen enkele functionaris heeft toegang tot de ProRail sporen.
4. Inspecteurs van Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) hebben toegang tot de baan, gebouwen, infrastructuur en materieel van GVB.
5. De functionaris heeft uitsluitend toegang tot de baan indien dit noodzakelijk is voor het verrichten van werkzaamheden.
6. Iedereen die de baan betreedt moet geïnstrueerd zijn over de specifieke risico's op de baan en de veiligheidsvoorschriften die daarvoor zijn opgesteld. Dit is een werkgeversverplichting.
7. Iedere functionaris (behoudens voertuigbestuurders en bezoekers) moet in het bezit zijn van het bewijs van deelname van de gevolgde e-learning module 'Veiligheid langs de metrobaan', zie www.veiligheidlangsdemetrobaan.com.

Het bewijs van deelname:

- a. verkrijgt de functionaris door van bovengenoemde modules persoonlijk de eindtoets af te leggen en het desbetreffende bewijs van deelname uit te draaien (iedere module heeft een apart bewijs van deelname);
- b. moet door de functionaris worden ondertekend;
- c. is 3 jaar geldig en de bezitter moet zelf voor de actualisering zorgdragen;
- d. mag worden opgenomen in het veiligheidspaspoort.

De functionaris moet het bewijs van deelname ter plekke kunnen tonen. Bij gebleken afwezigheid hiervan kan hem de toegang tot de metrobaan worden onzegd.

Indien de functionaris niet in staat is de modules van de e-learning cursus te volgen – door taalproblemen, geen toegang tot computer, internet of anderszins – dan moet de functionaris door de werkgever bij Opleidingen Metro S&V worden aangemeld voor een persoonlijke cursus.

8. Een functionaris is zelf mede verantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid op de baan. De functionaris volgt de aanwijzingen op van de VHP, LLV of de LWB.
9. Alle betredingen van de baan moeten worden aan- en afgemeld bij de verkeersleiding.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

7.2 Paralleltrajecten ProRail / GVB

1. Het gebied van ProRail mag niet worden betreden.
2. Slechts bij een levensbedreigende situatie mag het ProRail spoor worden overgestoken en moet men zich naar het ProRail –schouwpad/inspectiepad begeven. Deze situatie moet als incident worden gemeld bij de verkeersleiding.

8 Werkuitvoering

8.1 Het passeren van railvoertuigen

1. Men dient er altijd rekening mee te houden dat op een spoor metroverkeer uit beide richtingen mogelijk is.
2. Bij het naderen en voorbijrijden van een railvoertuig:
 - 1) staat de functionaris stil op het schouwpad/inspectiepad naast de baan;
 - 2) bij een brug of viaduct staat de functionaris met de rug tegen de leuning en houdt zich daaraan vast;
 - 3) kijkt de functionaris in de richting van het naderende railvoertuig en maakt oogcontact met de voertuigbestuurder;
 - 4) geeft de functionaris, door de hand op te steken, te kennen dat hij het railvoertuig gezien heeft;
 - 5) kijkt de functionaris naar het voorbijrijdende railvoertuig.

8.2 Voorwaarden voor werken binnen de gevarenzone (spoor is in dienst en binnen exploitatie)

1. Bij uitvoering van werkzaamheden in de gevarenzone binnen exploitatie en bij in dienst zijnd spoor wordt er een VHP ingezet door de LWB.
De VHP heeft 2 taken:
 - 1) Het in de gaten houden van het metroverkeer, ter voorkoming aanrijdgevaar.
 - 2) Er op toezien dat de werkenden niet binnen de 50 cm. van de 3^e Rail komen dan wel binnen 1 meter van de bovenleiding, ter voorkoming van elektrocutiegevaar.
2. De werkzaamheden zijn alleen toegestaan:
 - 3) Bij aanwezigheid van een veilige wijkplaats
 - 4) indien wordt voldaan aan de vereisten ten aanzien van de zichtafstand
 - 5) na beoordeling van de werksituatie en goedkeuring door de LWB.
3. Bij naderend railverkeer worden de werkzaamheden op aanwijzing van de VHP gestaakt en wordt de gevarenzone vrijgemaakt van arbeidsmiddelen en werkende; men begeeft zich direct naar de wijkplaats (deze dient vooraf bepaald te zijn).
4. Na het passeren van het voertuig beoordeelt de VHP of de gevarenzone veilig te betreden is voor de werkende en geeft hij al dan niet toestemming om de werkzaamheden te hervatten.
5. De groepsgrootte van de werkende moet afgestemd zijn op 1 VHP met een maximum van 4 werkende.
Hierbij in aanmerking nemend dat de werkende zich altijd binnen zicht- en gehoorafstand moeten bevinden, dit ter verdere beoordeling van de VHP. Indien dit niet het geval is, dient de werkgroep opgesplitst te worden in meerdere werkgroepen met elk afzonderlijk een VHP.
6. De VHP mag geen andere werkzaamheden uitvoeren en dient ter plaatse van de werkzaamheden aanwezig te zijn. Hij dient zich zo op te stellen dat hij voldoet aan de bijbehorende zichtafstand en alle werkende tijdig kan waarschuwen.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

8.2.1 Zichtafstand

Zichtafstand: De minimale afstand tussen het railvoertuig en de veiligheidspersoon (VHP) ter plekke waarbij een aanrijding kan worden voorkomen door tijdige beremming.

1. De zichtafstand geldt naar beide kanten van de railinfra.
2. Indien tijdens werk in Persoonlijke Waarneming (PW) de vereiste zichtafstand van de VHP ten gevolge van weersomstandigheden (mist, neerslag) of anderszins niet wordt gehaald dan dient het werk te worden gestaakt en de baan te worden verlaten.
3. De zichtafstand is van toepassing bij werkzaamheden in de gevarenzone.
4. Bij waarneming van een railvoertuig wordt binnen 5 seconden:
 - a. De gevarenzone ontruimd met mee nemen van werkmaterialen en
 - b. wordt de wijkplaats bereikt 15 seconden voor passeren Metro.
5. De railvoertuigsnellheid bedraagt maximaal 70 km/uur.
6. Op de 'Lokale Risico Inventarisatie kaart (LRI-kaart)' is aangegeven op welke gedeelten van de baan voldoende zichtafstand is en waar de wijkplaats tijdig bereikt kan worden.
Indien aan 1 van de 2 voorwaarden niet wordt voldaan mag de gevarenzone niet worden betreden in PW. Deze locaties zijn in rood aangegeven op de LRI-kaart.
7. Indien het ontruimen van de gevarenzone inclusief het bereiken van de wijkplaats langer duurt dan 5 seconden, moet 20 meter voor iedere extra seconde worden opgeteld bij de zichtafstand.
8. Voor het oversteken van sporen vergewist men zich ervan dat men voldoende zichtafstand heeft.
9. De zichtafstand wordt als volgt berekend:

$$\text{zichtafstand} = \left(\begin{array}{l} \text{ontruimingstijd gevarenzone} \times \text{voertuigsnellheid (m/s)} \\ + \\ \frac{(\text{voertuigsnellheid in m/s})^2}{2 \times (\text{remvertraging in m/s}^2)} \\ + \\ \text{veiligheidsmarge} \end{array} \right)$$

ontruimingstijd gevarenzone = 5 seconden
 remvertraging = 1,05 m/s²
 veiligheidsmarge = + 20%

10. Tabel zichtafstand

Snellheid voertuig (km/uur)	Zichtafstand (meter)
10	21
20	51
25	69
30	90
40	137
50	194
60	259
70	333
80	416

8.3 Voorwaarden voor werken buiten de gevarenzone (spoor is in dienst en in exploitatie)

- a. De VHP bewaakt dat werkende niet in de gevarenzone komen. Hierbij wordt de VHP ingezet door de LWB.
- b. De VHP bewaakt dat de werkenden niet binnen de 50 cm van de stroomrail komen dan wel binnen 1 meter van de bovenleiding
- c. Er dient geborgd te zijn dat het materieel & materiaal niet binnen de gevarenzone kan komen
- d. De groepsgrootte mag maximaal 4 werkende zijn per VHP. Indien de werkzaamheden een laag risico hebben op aanrijd- / elektrocutiegevaar mogen dit 5 werkenden zijn. Dit ter beoordeling van de LWB & VHP.
- e. Indien er gewerkt wordt achter een Fysieke Afscherming (FA) geldt geen maximale groepsgrootte.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

8.4 Aan- afvoer van- naar de werkplek (spoor is in dienst en in exploitatie)

- a. De VHP bewaakt dat personen bij het zich verplaatsen langs de baan niet in de gevarenzone komen van zowel het spoor als de 3^e Rail. Hierbij wordt de VHP ingezet door de LWB.
- b. Verplaatsing van- naar de werkplek dient te gebeuren via de aanwezige schouw- inspectie-looppaden.
- c. De VHP bewaakt dat de werkende tijdens verplaatsing niet binnen de 50 cm van de stroomrail komen
- d. Er dient geborgd te zijn dat het materieel & materiaal tijdens verplaatsing niet binnen de gevarenzone kan komen
- e. De groepsgrootte mag maximaal 4 werkende zijn per VHP. Indien er tijdens de aan- afvoer een laag risico is op aanrijd- / elektrocutiegevaar mogen dit 5 werkenden zijn. Dit ter beoordeling van de LWB & VHP.

8.5 Gebruik van schouwpaden & inspectiepaden

Schouwpaden/inspectiepaden langs de baan zijn:

1. in de tunnel: *vluchtpaden langs de tunnelwanden of tussen de beide sporen.*
NB: Werkzaamheden in de tunnel tijdens exploitatie zijn verboden.
2. buiten de tunnel: *verharde paden of paden voorzien van mijnsteen/porfier, inclusief eventueel naastgelegen stenen kabelkokers.*

1. Uitgangspunten voor het gebruik van de schouwpaden/inspectiepaden:
 - a. schouwpaden/inspectiepaden bevinden zich niet in de gevarenzone, tenzij dit wordt aangegeven met speciale bebording en een gele belijning over het desbetreffende schouwpad/inspectiepad
 - b. De werkplek is niet via de openbare ruimte te bereiken en de werkplek wordt via de kortste mogelijke route bereikt;
 - c. bij weersomstandigheden met onbelemmerd zicht.
 - d. Er dient altijd een minimale afstand van 50 cm te worden aangehouden ten opzichte van de stroomrail.
 - e. Stations/haltes dienen gepasseerd te worden via het perron.
 - f. er wordt zoveel als mogelijk **tegen de normale rijrichting van het railvoertuig in** gelopen
2. Lopen over een schouwpad/inspectiepad vindt plaats onder de volgende voorwaarden:
 - a. Schouwpaden/inspectiepaden mogen slechts in normaal tempo belopen worden.
 - b. Op een schouwpad/inspectiepad staat de functionaris stil als een railvoertuig nadert en voorbijrijdt en steekt zijn hand op naar de voertuigbestuurder. De functionaris kijkt in de richting van het naderende voertuig.
 - c. het schouwpad/inspectiepad bevindt zich geheel buiten de gevarenzone en is minimaal 70 cm breed is.
 - d. Het lopen over een schouwpad/inspectiepad - dat smaller is dan 70 cm - is alleen toegestaan indien er een fysieke afscherming (= een menskerende voorziening) aanwezig is die voorkomt dat een functionaris in de gevarenzone komt.
3. Het lopen over een schouwpad/inspectiepad **dat zich gedeeltelijk binnen de gevarenzone bevindt** is toegestaan onder de volgende voorwaarden:
 - a. er is voldoende zichtafstand.
 - b. het gedeelte van het schouwpad/inspectiepad -dat zich binnen de gevarenzone bevindt - wordt niet betreden als er een railvoertuig nadert of voorbijrijdt.
 - c. de gevarenzone wordt aangegeven met speciale bebording en een gele belijning over het desbetreffende schouwpad/inspectiepad

Indien aan bovenstaande voorwaarden niet kan worden voldaan dient de functionaris een andere route te nemen.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

Als oversteekplaatsen kunnen stenen/plastic kabelkokers of speciaal daartoe aangebrachte platen of roosters gebruikt worden. De functionaris steekt pas over als hij voldoende zichtafstand heeft.

8.6 Werkzaamheden op het perron

Algemene aandachtspunten bij reguliere onderhoudswerkzaamheden op perrons:

- 1) Geen reguliere werkzaamheden in reizigersstromen uitvoeren tijdens de spitstijden 7:00-9:30 en 16:00-19:00.
- 2) De werkplek dient te worden afgeschermd, zodat reizigers de werkplek niet kunnen betreden.
- 3) Een afscherming dient goed zichtbaar te zijn voor reizigers en voor blinden en slechtzienden dient deze voelbaar te zijn.
- 4) De werkplek dient zodanig beheerd te worden dat personen niet ongemerkt toegang hebben tot de werkplek, gereedschappen of materialen.
- 5) Struikelgevaar dient voorkomen te worden. Slangen, kabels etc. dienen niet in reizigersstromen op de grond gelegd te worden.
- 6) De werkplek dient zodanig ingericht te worden dat de toegang tot perrons, treinen en gebouwen niet geblokkeerd wordt. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met het parkeren van voertuigen.
- 7) De werkplekafbakening of maatregelen dienen zodanig te zijn dat blinde en slechtziende reizigers niet belemmerd worden in een goede doorloop. Mocht de goede doorloop niet gewaarborgd kunnen worden dan dienen alternatieve maatregelen te worden genomen.
- 8) Langs de afgebakende werkplek dient een vrije loop zone beschikbaar te zijn van tenminste 1 meter breed. De gevarenzone (van perronrand tot de onderbroken lijn) mag niet worden gebruikt als loopzone;
- 9) Bij werkzaamheden op hoogte op het perron dient men altijd met minimaal 2 personen te zijn.

8.6.1 Schoonmaakwerkzaamheden op het perron

Schoonmaakwerkzaamheden op het perron zonder VHP zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:

Buiten exploitatie:

Er is zeker gesteld dat het spoor aan de perronzijde waar wordt schoongemaakt niet bereden wordt door werkvoertuigen (buitendienst).

Wanneer schoonmakers of schoonmaakmaterieel zich in de gevarenzone moeten begeven, is het werken zonder VHP alleen toegestaan onder het regime van buitendienst.

Binnen exploitatie:

Geen gebruik wordt gemaakt van klim- of hefgereedschap (bijvoorbeeld trappen, (rol)steigers) in de gevarenzone. Buiten de gevarenzone moet klim- of hefgereedschap dusdanig zijn vastgezet dat deze niet in de gevarenzone terecht kunnen komen.

Reizigers ondervinden zo min mogelijk last van de werkzaamheden.

In de gevarenzone bevinden zich geen schoonmakers of mechanische schoonmaakvoertuigen.

In de gevarenzone is bezemen van het perron toegestaan echter alleen indien de schoonmaker zich buiten de gevarenzone bevindt (bezem in de gevarenzone, schoonmaker daarbuiten)

De schoonmaker dient altijd zicht te hebben op een tegemoetkomend railvoertuig (haaks opstellen ten opzichte van het spoor).

Bij het naderen van het railvoertuig wordt het gereedschap veilig opgesteld buiten de gevarenzone. (Zie VVW metro hoofdstuk 5.20 t/m 5.22)

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

8.6.2 Werkzaamheden op het perron

8.6.2.1 uitvoeren van activiteiten in de gevarenzone op het perron:

Maatregel = Buitendienststelling of VHP (blijkt uit risicoanalyse)

Enige uitzondering:

Bij het uitvoeren van activiteiten waarbij er sprake is van het opheffen van een “acuut (potentieel) gevaarlijke situatie voor reizigers” (slip- of struikelgevaar): Maatregel = inzet VHP.

De werkmethode is dusdanig dat het personeel zelf de activiteit van buiten de gevarenzone kan uitvoeren.

NB: Dit is een uitzondering op het VVW-Metro.

8.6.2.2 uitvoeren van activiteiten buiten de gevarenzone maar tussen de schriklijn en blinde geleide tegel:

- 1) “vaste” werkzaamheden op het perronoppervlak: Maatregel = werkplek is afgebakend (van de gevarenzone) door middel van fysieke afscherming.
- 2) “Lopende” werkzaamheden: Maatregel = inzet VHP.
- 3) Werkzaamheden op hoogte:
 - a) bij gebruikmaking van vaste voorzieningen en veiligheidsmaatregelen (valbeveiliging): Geen (aanvullende) maatregelen noodzakelijk. In dit geval is er feitelijk sprake van afscherming van de werkende en het gevaar;
 - b) wanneer geen gebruik wordt gemaakt van vaste voorzieningen en veiligheidsmaatregelen: Maatregel = borgen dat werkende (inclusief hulpmiddel) niet in de gevarenzone kan komen.
- 4) Werkzaamheden met gebruik van mobiele arbeidsmiddelen met eigen aandrijving zijn toegestaan zonder aanvullende maatregelen onder voorwaarden:
 - Mobiele arbeidsmiddelen dienen uitgerust te zijn met een zelfstoppende voorziening
 - Bedienaar is aantoonbaar geïnstrueerd;
 - Bedienaar kan de te rijden route overzien en rijdt/hanteert de machine met gepaste snelheid van maximaal 5 km/h;

Indien niet aan bovenstaande kan worden voldaan: Maatregel = inzet VHP

8.6.2.3 uitvoeren van activiteiten buiten de gevarenzone en buiten de blinde geleide tegels:

1. Handmatige werkzaamheden:

Als uit risicoanalyse blijkt dat door de aard van de activiteit een verhoogd risico bestaat op onbewust in de gevarenzone terecht komen: Maatregel = inzet VHP.

2. Werkzaamheden met gebruik van mobiele arbeidsmiddelen met eigen aandrijving zijn toegestaan zonder aanvullende maatregelen onder voorwaarden:

- Mobiele arbeidsmiddelen dienen uitgerust te zijn met een zelfstoppende voorziening
- Bedienaar is geïnstrueerd;
- Bedienaar kan de te rijden route overzien en rijdt/hanteert de machine met gepaste snelheid;

Indien niet aan bovenstaande kan worden voldaan: Maatregel = inzet VHP

8.7 Schoonmaakwerkzaamheden onder het perron

Om (schoonmaak) werkzaamheden onder het perron uit te kunnen voeren dient het naastliggende spoor buiten dienst te zijn. Met uitzondering van die perrons waar men vanaf de kopse kant onder het perron kan komen en weer vertrekken.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

8.8 Gereedschap

1. Gereedschap of materiaal dat niet wordt gebruikt, dient buiten de gevarenzone te worden geplaatst, behoudens spoorstaven, welke niet boven de spoorbaan mogen uitsteken.
2. Op de door waarschuwborden en door gele strepen gemarkeerde gedeelten van schouwinspectie- en looppaden mag nooit gereedschap worden geplaatst.
3. Gereedschap mag nooit op of tegen de stroomrail worden geplaatst.
4. Aan het einde van het werk worden gereedschap en materialen uit de gevarenzone verwijderd, opgeruimd c.q. afgevoerd van de baan.
Eventueel achterblijvend gereedschap moet buiten de gevarenzone en vrij van de schouwinspectiepaden te worden geplaatst.

8.9 Tunnelverlichting

1. De verlichting in de tunnel van baanvak Amsterdam CS – Amstel brandt permanent.
2. De verlichting in de afslagkoker Zuid – VU is overdag ontstoken en 's nachts gedoofd.
3. De afslagkokers Vpd-Mdw, Slw-Oas en Hld-Rgb hebben geen verlichting.

8.10 Stroomrail en bovenleiding

Onderstaand zijn enkele essentiële voorwaarden vermeld uit het Elektrotechnisch Bedrijfsvoering Handboek (EBH).

Voor specifieke details: raadpleeg altijd de installatie verantwoordelijke.

1. Ten opzichte van een spanningvoerende stroomrail (3^e rail) moet minimaal 50 cm afstand bewaard worden; ten opzichte van een spanningvoerende bovenleiding moet minimaal 1 meter afstand bewaard worden (risicogebied stroom). Dit geldt voor alle omstandigheden (werken, lopen, mens, materiaal, gereedschap enz.).
2. Spanningsloosstelling is noodzakelijk indien niet aan de minimale afstand ten opzichte van het risicogebied stroom kan worden voldaan.
3. De stroomrail of bovenleiding mag pas als spanningsloos worden beschouwd indien deze zichtbaar is doorverbonden (kortgesloten) met de rails. Deze maatregel moet zichtbaar zijn vanaf de werkplek of er moet duidelijk vastgesteld kunnen worden dat de stroomrail of bovenleiding deugdelijk is geaard.
4. Stroomafnemers van voertuigen moeten altijd worden beschouwd als spanningvoerend, ook al raken zij de stroomrail/bovenleiding niet.
5. Een onder spanning staande stroomrail of bovenleiding mag onder geen beding worden bespoten of met enigerlei voorwerp worden aangeraakt, tenzij dit metingen betreft die worden uitgevoerd door de kortsluitmonteur.
6. Een stroomrail mag nooit als zitplek of opstap gebruikt worden en men mag nooit over een stroomrail heenstappen.
7. Aan een Spanningsloosstelling van de stroomrail of bovenleiding gaat altijd een BD stelling vooraf.

8.11 Staken werkzaamheden door weersomstandigheden

1. Bij onweersdreiging dient het werk op de baan stil te worden gelegd en dient de baan te worden verlaten. Dit geldt ook indien gelopen wordt langs de baan. Onweersdreiging is aanwezig als er dichtbij of in de verte onweer wordt waargenomen of als er een aan GVB verstrekte onweerswaarschuwing is van een gespecialiseerd meteorologisch instituut.
2. Indien tijdens werk in PW de vereiste zichtafstand van de VHP ten gevolge van weersomstandigheden (mist, neerslag) of anderszins niet wordt gehaald dan dient het werk te worden gestaakt en de baan te worden verlaten.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

9 Stilleggen van de werkzaamheden, handhaving en toezicht

9.1 Toezicht en handhaving

1. Toezicht en handhaving wordt toegepast:
 - a. ter evaluatie en bevordering van het veiligheidskennisniveau;
 - b. ter controle op toepassing van de veiligheidsvoorschriften;
 - c. als (extra) maatregel om naleving van veiligheidsvoorschriften te garanderen, eventueel door in te grijpen in bestaande werksituaties, werk stil te leggen of personen van het werk of uit de baan te verwijderen.
2. Bij handhaving wordt zoveel als mogelijk getracht de continuïteit van bestaande werksituaties, eventueel met aanvullende maatregelen, in stand te houden.
3. De volgende GVB-medewerkers zijn bevoegd tot het uitoefenen van toezicht en handhaving:
 - de verkeersleiding;
 - de vergunningverlener (inclusief de beheerders);
 - de teamleiding van afdeling Rail Services uitvoering;
 - instructeurs Vervoer;
 - inspecteurs Rail Services;
 - beheerders Rail Services;
 - de LWB, LLV en VHP;
 - de Adviseur Railveiligheid;
 - medewerkers OV zorg;
 - de installatieverantwoordelijke.
4. Bij ernstige overtreding van de veiligheidsregels dient de handhaver direct te escaleren door de verkeersleiding en LWB op de hoogte te stellen. En een SOS formulier in te vullen via Intranet.

10 Verbodsbepalingen

Het is ten strengste verboden om:

1. Door ongedisciplineerd optreden zichzelf of anderen in gevaar te brengen.
2. Op bewegende delen van de wissels, evenals strijkregels of wisselmotoren te stappen of te lopen, dit geldt ook voor de bekabeling in en langs de sporen.
3. Over spoorstaven, dwarsliggers en materialen te lopen.
4. Onmiddellijk voor of achter stilstaande of rijdende treinen over te steken.
5. Tussen gekoppelde treinstellen door te klimmen of tussen achter elkaar staande treinen door te lopen.
6. In of uit bewegende treinen te stappen.
7. Uit de voertuigen naar buiten te leunen.
8. Mee te rijden op wagens, met uitzondering van de pilot/begeleider. Slechts bij het uitvoeren van werkzaamheden mag men zich hiertoe op wagens bevinden, die dan met zeer lage snelheid dienen te rijden. Indien het een rijtuig betreft, is dit niet van toepassing.
9. Een stroomrail mag nooit als zitplek of opstap gebruikt worden en men mag nooit over een stroomrail heenstappen.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

11 Procedure bij nachtelijke werkzaamheden

11.1 Voorbereiding

Alle uit te voeren werkzaamheden dienen vermeld te staan op het technisch weekbericht en zijn op de Werkplek Onttrekkings Tekening (WOT) ingetekend.

Hierop is zichtbaar waar de buitendienststellingen zijn, of er WBI's zijn en wie de LWB, LLV, VHP dient te leveren.

Voor detailinformatie over de totstandkoming van het technisch weekbericht: zie voorschrift "coördinatie werkzaamheden metro-areaal".

11.2 Nachtcoördinator GVB

Ten behoeve van een veilige en gecoördineerde uitvoering van alle werkzaamheden op het metroareaal stelt GVB RS een nachtcoördinator aan welke er op toeziet dat alle werkzaamheden conform de in de voorbereiding (in het coördinatie overleg) gemaakte afspraken & procedures plaats vinden.

Indien er laatste-minuut-wijzigingen zijn is hij bevoegd om –in overleg met de betrokken partijen- beslissingen te nemen over de uitvoerbaarheid van de werkzaamheden.

De nachtcoördinator is aanwezig in de zo/ma t/m do/vr nacht (Uitzondering hierop worden in het coördinatieoverleg kenbaar gemaakt).

Taak/verantwoordelijkheid:

- Aanwezig bij het coördinatieoverleg waar zijn uitvoeringsweek wordt besproken.
- Het geven van de instructie tijdens het start-werkoverleg aan het veiligheidspersoneel op basis van het technisch weekbericht en WOT. (met name onttrekkingen, kortsluitgebieden en logistiek).
- Controleren bevoegdheden van al het veiligheidspersoneel.
- Afstemmen (en vastleggen) van de logistieke bewegingen en inzet materieel/materiaal.
- Afstemmen (en vastleggen) van de afspraken aangaande het kortsluiten van de individuele werkplekken.
- Het vastleggen van overige gemaakte afspraken tussen LWB's.
- Doorgeven LWB-namen aan de verkeersleiding.
- Doorgeven gemaakte afspraken aangaande logistieke bewegingen aan de verkeersleiding.

Bevoegd tot:

- Indien veiligheidspersoneel niet aantoonbaar bevoegd is, werkzaamheden niet laten aanvangen.
- Stellen van nadere eisen/afspraken aan werkmethode indien uit het start-werkoverleg blijkt dat er aanvullende afspraken benodigd zijn. (door bijvoorbeeld **laatste-minuut**-wijzigingen)
- Beslissen (in overleg met de LWB's) of de werkzaamheden veilig kunnen starten op basis van de gemaakte aanvullende afspraken.
- Het (namens het GVB) controleren van de werkplekken op de genomen -voorgeschreven- werkplekbeveiligingsmaatregelen.
- Bij constatering van tekortkomingen waarbij de veiligheid in het geding is (mens, vervoer, installatie) stilleggen van de werkzaamheden tot er een veilige situatie is gecreëerd (in overleg met de veiligheidsverantwoordelijke op de betreffende werkplek).

Functie eisen:

- 1^e medewerker GVB Rail Services (dan wel gelijkwaardig niveau).
- LWB bevoegd.
- baanvakken van het metroareaal.
- Standvastig.
- Hoog veiligheidsbewustzijn.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

11.3 Start-werk overleg

22:00 - 22:30

- GVB-medewerkers, ingehuurd medewerkers en aannemers die in opdracht van GVB werken dienen tussen 22:00 en 22:30 uur op te komen op de vooraf afgesproken locatie. Hier worden de uit te voeren werkzaamheden toegelicht en geïnstrueerd door de verantwoordelijke uitvoerder of de 1^e medewerker.
- De indeling van ploegen/koppels inclusief de functies/rollen worden per verantwoordingsgebied van LWB, LLV, VP of VHP vastgelegd op de later te tekenen concept Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro.

(Indien andere dan in opdracht van GVB werkende partijen dit middels vergelijkbare systematiek en registratieformulieren hebben georganiseerd mag hier alleen van worden afgeweken als in het voortraject toestemming hiervoor is verkregen).

22:30 - 23:00

- Al het veiligheidspersoneel (LWB, LLV, VHP en VP) van de werkplekken melden zich op de centrale opkomstlocatie bij de nachtcoördinator GVB. Hier worden de werkzaamheden en veiligheidsinstructies doorgesproken.
- De nachtcoördinator GVB controleert de bevoegdheden van het veiligheidspersoneel. Indien dit niet mogelijk is dient er door de nachtcoördinator GVB te worden gehandeld conform het wijzigingsprotocol (zie hfst. 12.5)
- Samenwerkafspraken met andere ploegen en afspraken rond overlappende kortsluitsecties worden doorgenomen. Aansluitend vullen de LLV en VP van de werkplekken gezamenlijk de Verklaring Kortsluitbriefje (Deel 1) in.
- Aanwezigen tekenen als (deel)veiligheidsverantwoordelijke van de ploeg(en) en committeren zich hiermee aan het verder verspreiden van de veiligheidsinstructie aan de ploeg waarmee zij die nacht aan het werk gaan.
- De nachtcoördinator GVB krijgt een kopie van de Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro (of equivalent) en Verklaring Kortsluitbriefje (Deel 1) in verband met coördinatie en totaaloverzicht.
- De nachtcoördinator GVB geeft de naam/namen van de LWB('s) door aan de verkeersleiding (mail dan wel telefonisch).

23:00 - 00:00

- De LWB, LLV, VP en VHP geeft op zijn eigen opkomstplek de veiligheidsinstructies aan de ploegleden.
- Alle ploegleden tekenen de definitieve Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro.
- Wijzigingen ten opzichte van het eerder aan de nachtcoördinator GVB afgegeven concept-Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro dienen direct telefonisch aan de nachtcoördinator GVB te worden doorgegeven zodat deze voor aanvang werkzaamheden op de hoogte is van de juiste samenstelling van de desbetreffende ploeg.

Bij einde werk:

- Elk ploeglid meldt zich af op de Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro bij zijn LWB, LLV, VHP of VP.
- Als alle ploegleden zich hebben afgemeld geeft de LWB/LLV toestemming aan de KSM de spanningsloosstelling voor zijn secties van de buitendienststelling op te heffen.
- De LWB/LLV/VHP/VP levert het afgetekende Aan- / Afmeldlijst Werkploeg Metro (of kopie als origineel voor eigen ISO/VCA systeem noodzakelijk is) in bij de nachtcoördinator GVB.
- De nachtcoördinator GVB en VP leveren alle delen van de Kortsluitbriefjes en Aan- en afmeldlijsten werkplek Metro in bij hun Teamleider.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

11.4 Kortsluitbriefje (1,2,3 verklaring)

- Vakbekwaam persoon (VP) en LWB of LLV van de betreffende werkplek stellen de Verklaring Kortsluitbriefje deel 1 op en tekenen beiden.
- De Kortsluitmonteur(KSM) = kortsluitbevoegd Vakbekwaam persoon(VP).
VP plaatst kortsluiter(s), vult Kortsluitbriefje deel 2 in en overhandigt deze op locatie aan de LWB of LLV van de betreffende werkplek waarvoor is kortgesloten.
- De LWB of LLV van de ploeg ondertekent Kortsluitbriefje deel 3 nadat alle medewerkers van de betreffende werkplek zich hebben uitgetekend op de Aan- / Afmeldijst Werkploeg Metro.
- VP kan en mag de Aan- / Afmeldijst Werkploeg Metro inzien voor hij Kortsluitbriefje deel 3 in ontvangst neemt.
- De VP meldt zich af bij de LWB van de buitendienststelling en levert het Kortsluitbriefje in bij Teamleiding RS(Systemen, Energie of Spoor & Baan Metro) als er geen regelmatig contact is dienen niet afgegeven Kortsluitbriefjes en Aan- afmeldijsten werkplek Metro in eerst volgend coördinatieoverleg aan werkvoorbereiding S&B/S&E overhandigd te worden die deze aan Teamleiding afgeeft.
- Werkvoorbereiding archiveert Kortsluitbriefje en Veiligheidchecklist (LMRA) + Aan- / Afmeldijst Werkploeg Metro.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

11.5 Wijzigingsprotocol

Wijziging	Maatregel	Opmerking
	Nachtcoördinator GVB verifieert bevoegdheid LWB / LLV / VHP / KSM / VP. Indien niet mogelijk of onbevoegd mag deze de beoogde functie niet uitoefenen.	Veiligheidspersoneel tussen 22.30 & 23.00 uur aanwezig. De naam/namen van de LWB's worden voor 23:30 doorgegeven aan de verkeersleiding.
LWB / LLV / VHP / KSM / VP afwezig	Werkzaamheden gaan niet door	Niet alle rollen zijn steeds verplicht of van toepassing.
Gepland personeel komt niet (tijdig) op	LWB in overleg met nachtcoördinator GVB beslist over uitvoerbaarheid werkzaamheden.	Eigen personeel tussen 22.00 & 22.30 uur aanwezig.
Geplande aannemer komt niet (tijdig) op	nachtcoördinator GVB beslist over uitvoerbaarheid werkzaamheden	Extern personeel tussen 22.30 & 23.00 uur aanwezig.
Het kortsluitplan wijkt af van Technisch weekbericht	Werkzaamheden gaan niet door voor betreffende sectie.	
Werkzaamheden wijken af van planning.	Mits de werkzaamheden binnen het geplande veilig gestelde werkgebied kunnen plaatsvinden, beslist de nachtcoördinator GVB in overleg met de LWB over de veilige uitvoerbaarheid werkzaamheden. Indien werkzaamheden buiten het veiliggestelde werkgebied vallen, gaan de werkzaamheden niet door.	
Het Technisch weekbericht bevat (anders dan hiervoor genoemde) foutieve informatie	Nachtcoördinator GVB beslist in overleg met de LWB over de veilige uitvoerbaarheid werkzaamheden in relatie tot de impact en consequenties van de foutieve informatie.	Foutieve informatie op Technisch weekbericht wordt teruggekoppeld naar de Coördinator Vergunningen.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

12 bepalingen Personeel

12.1 de bezoeker

Een bezoeker (niet zijnde een GVB-medewerker) wordt beschouwd als ondeskundig en onervaren en is zonder toezicht en begeleiding ongeautoriseerd tot het betreden tot de baan. (voorbeeld: medewerkers van de dierenambulance).

1. De bezoeker hoeft niet in het bezit te zijn van het bewijs van deelname van de e-learning cursus. Echter dit dient wel zoveel als mogelijk te worden gedaan.
2. De bezoeker mag uitsluitend de baan betreden onder begeleiding van een VHP.
3. De bezoeker wordt alvorens de baan te betreden door de VHP aantoonbaar geïnstrueerd over de gevaren die dat met zich meebrengt en de te nemen veiligheidsmaatregelen.
4. De bezoeker mag geen werkzaamheden aan de baan uitvoeren of zich in de gevarenzone begeven.
5. De VHP mag meerdere bezoekers begeleiden op schouwpaden/inspectiepaden langs de baan, met een maximale groepsgrootte van 7 personen (5 bezoekers + 1 GVB begeleider + 1 VHP).

12.2 Uitvoerend personeel

Het uitvoerend personeel verricht werkzaamheden aan de metrobaan en alle bijbehorende installaties in het kader van onderhoud, reparatie en inspectie (of schouwen). De uitvoerende kan een medewerker van GVB zijn of een medewerker van een externe aannemer.

1. Uitvoerend personeel mag uitsluitend de baan betreden onder begeleiding van een VHP.
2. Uitvoerend personeel wordt alvorens de baan te betreden door de VHP geïnstrueerd over de gevaren die dat met zich meebrengt en de te nemen veiligheidsmaatregelen betreffende aanrijd- en elektrocutiegevaar (3^e Rail)
3. De vereiste werkplekbeveiligingsmaatregelen voor het gebied waar het uitvoerend personeel werkzaamheden verricht –binnen of buiten de gevarenzone - worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de LWB.

12.3 de Beperkt Zelfstandig Betreder (BZB)

Als BZB wordt aangemerkt:

- de LWB, LLV of VHP;
- de instructeur.
- de inspecteur;
- de voertuigbestuurder;
- Teamleider Metro

Algemene bepalingen

1. De BZB mag de baan betreden zonder begeleiding van een VHP.
2. De BZB mag geen werkzaamheden aan de baan uitvoeren.
3. De BZB kiest altijd de kortste route naar de bestemming via de geëigende schouwpaden/inspectiepaden.
4. De BZB dient zich te allen tijde van de aanwezigheid van een veilige wijkplaats te overtuigen.
5. De BZB mag onder eigen verantwoordelijkheid de baan oversteken onder de volgende voorwaarden:
 - Wijkplaats is direct bereikbaar;
 - te allen tijde wordt minimaal 50 cm afstand gehouden tot de spanningvoerende rail of 1 meter tot de spanningvoerende bovenleiding;
 - er is voldoende overzicht over de baan en voldoende zichtafstand in verband met het tijdige signaleren van naderende voertuigen;

Functie specifieke bepalingen

6. De BZB, zijnde **instructeur**:
 - Voldoet aan de bevoegdheidseisen VHP of LWB

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

7. De BZB, zijnde **GVB inspecteur**:
 - Voldoet aan de bevoegdheidseisen VHP of
 - Voldoet aan de bevoegdheidseisen LWB met uitzondering van de eis tot het in bezit zijn van een geldig "Bewijs van bevoegdheid tot het optreden als Veiligheidspersoon."
8. De BZB, zijnde **voertuigbestuurder**:
 - moet in het bezit zijn van een Toegangskaart (in plaats van de e-learning cursus). De Toegangskaart wordt verkregen door het met goed gevolg afleggen van de cursus Persoonlijke Veiligheid (theorie- en praktijkgedeelte) van Opleidingen Metro S&V. De toegangskaart is 3 jaar geldig en kan met 3 jaar worden verlengd na het volgen en met goed gevolg afsluiten van de herhalingsinstructie.
 - loopt een vastgestelde route; deze route moet vooraf zijn beoordeeld als veilig. Van deze looproute mag niet worden afgeweken.

Veiligheidsvoorschriften werken aan de GVB metrobaan (aanvulling op VVW-Metro)

Proceseigenaar:	hoofd Rail Services
Auteur(s):	zie onderstaande kolom: Wijziging door

Autorisatie	
manager Asset Management	M.W.M. de Vrind
Manager Uitvoering	M. Dees
vervoermanager Metro/S&V	J. Wessemius
hoofd Rail Services	M. Cassee

Versienr	Datum	Omschrijving wijziging	Wijziging door
1.0	22-03-2011	Eerste publicatie in Handboek GVB	-
1.1	21-07-2011	Diverse wijzigingen. Na aanvankelijke opname in Handboek GVB in revisie genomen.	E. Kieft
1.2	20-01-2012	Tussenversie i.v.m. revisie versie 1.1	beheerder documenten
1.3	31-08-2012	Diverse wijzigingen.	E. Kieft
1.4	06-02-2015	Bevoegdheidseisen alleen gaande inspecteur	P. Brassé
1.5	09-11-2016	Aanpassingen i.v.m. VVW Metro Niet gepubliceerd in Handboek RS	R. Steenwijk
1.6	08-12-2016	Aanpassingen i.v.m. VVW Metro	J. Hamers